

Bilaga 1 till miljökonsekvensbeskrivning
Berörda naturvärdesobjekt

Fyra spår Uppsala länsgränsen Stockholm/Uppsala – söder Bergsbrunna

Järnvägsplan, 2026-10-20

Denna bilaga redovisar de generella biotopskydd, naturvärdesbiotoper och värdeelement som berörs av den planerade utbyggnaden av Fyra spår Uppsala, sträckan länsgränsen Stockholm/Uppsala – söder Bergsbrunna. Bilagan utgör en del av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för planförslaget och beskriver påverkan, konsekvenser samt möjliga skydds- och kompensationsåtgärder för respektive objekt (Tabell 1 - Tabell 3). För kartor över objekten hänvisas till Figur 42-49 i kapitel 6.3.5.3 i MKB:n.

Tabell 1. Berörda generella biotopskydd

ID	Biotopskydd	Påverkan och effekt	Möjliga skydds- och kompensations-åtgärder som utreds vidare	Preliminär konsekvens per objekt (utan kompensationsåtgärd)
1	Jordbruksdike Del av Knivstaån Pinglaström	Området där vattendraget går in i kulvert påverkas längs en sträcka på ca 15 m då järnvägsbank anläggs nära vattendraget. Dikets ekologiska funktion bedöms kvarstå.	Endast skyddsåtgärder för byggskedet, exempelvis mot grumling.	Små-måttligt negativa
2	Jordbruksdike Del av Knivstaån Pinglaström	Hela diket flyttas västerut. Dikets ekologiska funktion bedöms kvarstå.	Utformning av meandring utreds. Skyddsåtgärder för byggskedet, exempelvis mot grumling.	Små-måttligt negativa
3	Jordbruksdike Del av Knivstaån Pinglaström	Hela diket flyttas västerut. Dikets ekologiska funktion bedöms kvarstå.	Endast skyddsåtgärder för byggskedet, exempelvis mot grumling.	Små-måttligt negativa
4	Jordbruksdike Del av Knivstaån Pinglaström	Biotopen är belägen väster om befintliga järnvägsspår, där cirka 20–30 meter tas i anspråk på två platser, totalt omkring 50–60 meter. En cirka 60 meter lång kulverterad sträcka kommer att friläggas. Den nya bron för vattendraget förses dessutom med strandpassage för medelstora däggdjur. Dikets ekologiska funktion bedöms kvarstå och förbättras med inarbetade åtgärder.	Ev. möjlig meandring utreds.	Positiva
11	Lövallé	Påverkan inom rotzon genom körning och masshantering nära alléträd, kan försämra trädens vitalitet.	Om möjligt ska skyddsområden kring rotzoner upprättas.	Små-måttligt negativa
14	Åkerholme	Biotopen berörs preliminärt inte av planförslaget, men ligger mycket nära planerade arbeten. Kan beröras av ledningsomdragning. Åkerholmens ekologiska funktion bedöms kvarstå.	Särskild uppmärksamhet och bevakning under arbetets gång. Åkerholmen märks ut före byggskedet och undviks i största möjliga mån.	Obetydliga Se även naturvärdesbiotop ID 19

ID	Biotopskydd	Påverkan och effekt	Möjliga skydds- och kompensations-åtgärder som utreds vidare	Preliminär konsekvens per objekt (utan kompensationsåtgärd)
19	Björkallé	Delar av allé tas i anspråk för järnvägsanläggning eller traktorgväg. Cirka 2-3 träd i den östra delen av biotopen behöver uppskattningsvis avverkas.	Återplantering av träd i samma allé om möjligt (kompensationsåtgärd). Avverkade träd/död ved kan sparas och placeras ut på lämplig plats.	Måttliga negativa
20	Damm Del av Lövstaån	Schaktning, fyllning, kulvertförlängning och nytt erosionsskydd ger biotopförlust i östra delen (ca 1/3). Särskilt skyddsvärd al inom markanspråk. Värden för groddjur och fladdermöss kvarstår långsiktigt. Effekterna bedöms som stora negativa. Biotopens ekologiska funktion bedöms kvarstå på lång sikt.	Anpassning genom stödmur som minskar biotopförlust. Avverkade träd/död ved kan sparas och placeras ut på lämplig plats.	Stora negativa Se även naturvärdesbiotop ID 22
21	Jordbruksdike	Cirka 20 meter av det 330 meter långa jordbruksdiket tas i anspråk av järnvägsanläggningen. Dikets ekologiska funktion bedöms kvarstå.	Diket fördjupas på en cirka 50 lång sträcka för att säkerställa korrekt avflöde och bibehålla funktion som biotop.	Små-måttligt negativa

Tabell 2. Berörda naturvärdesbiotoper

ID	Natur- värdes- klass	Naturtyp	Påverkan och effekt	Preliminär konsekvens per objekt
30	3	Naturlig gräsmark	Biotopförlust i liten omfattning (ca 200–250 m ²) då mindre väg flyttas västerut. Effekterna bedöms som måttligt negativa.	Måttligt negativa
29	3	Vattendrag	Förlängning av befintlig kulvert med cirka 20 meter (80 till 100 meter). Ny torrtrumma anläggs. Då kulverten redan är lång bedöms förändringen för vattenlevande djur som obetydlig och torrtrumman som positiv för landlevande medelstora djur.	Positiva med skyddsåtgärder
28	3	Skog- och buskmark	Biotopförlust ca 1100 m ² medför avverkning av aspskog ink. hålträd som utgör skyddad livsmiljö. Fladdermuskoloni förekommer och livsmiljön minskar, vilket ger stora negativa effekter. En stor del av aspskogen och flera hålträd bevaras och kan fortsatt fungera för kolonier.	Stora negativa
27	3	Naturlig gräsmark	Biotopförlust inom betesmark där ca hälften av biotopen tas i anspråk i östra delen. Effekterna bedöms som stora negativa trots att betet redan minskat eller upphört.	Måttligt-stora negativa
26	4	Skog- och buskmark	Biotopförlust i barrskog där cirka en tredjedel tas i anspråk i östra delen för nytt spår och slänter. Effekterna bedöms som stora negativa.	Måttligt negativa
25	4	Myr	Biotopförlust i våtmark där cirka halva objektet tas i anspråk i östra delen för nytt spår och slänter. Effekterna bedöms som stora negativa.	Måttligt negativa
24	4	Skog- och buskmark	Biotopförlust, hela objektet tas i anspråk av nytt spår med slänter.	Måttligt-stora negativa
23	3	Skog- och buskmark	Biotopförlust i östra delen (ca 1/3 av objektet) i samband med spår, slänter och trädsäkring. Tre skyddsvärda hålträd och lokal med kandelabersvamp som tas i anspråk. Nordvästra delen utgör potentiell livs- och jaktmiljö för fladdermöss. Stora negativa effekter.	Stora negativa
22	4	Vattendrag/ naturligt småvatten	Schaktning, fyllning, kulvertförlängning och nytt erosionsskydd ger biotopförlust i östra delen (ca 1/3). Särskilt skyddsvärd al inom markanspråk. Landpassage kan försämrats av ytterliga bro. Värden för groddjur och fladdermöss kvarstår långsiktigt. Effekterna bedöms som stora negativa.	Stora negativa
20	4	Naturlig gräsmark/A ntropogen terrester miljö	Hela biotopen tas i anspråk. Den solexponerade och artrika miljön har funktioner som är svåra att ersätta på kort sikt, vilket ger stora negativa effekter.	Måttligt-stora negativa
19	4	Skog- och buskmark	Biotopen berörs preliminärt inte av planförslaget, men ligger mycket nära planerade arbeten vilket innebär att området behöver bevakas under byggskedet för att undvika negativ påverkan. Kan beröras av ledningsomdragning.	Obetydliga
18	4	Skog- och buskmark	Nästan hela biotopen kommer att tas i anspråk av spår och slänter. Effekten bedöms därmed som mycket stor negativ.	Måttligt-stora negativa

ID	Natur- värdes- klass	Naturtyp	Påverkan och effekt	Preliminär konsekvens per objekt
15	4	Vattendrag	Litet markanspråk för anläggning och uppslagsyta. Brostöd vid ny vägbro nära vattendrag kan innebära vattenverksamhet. Måttligt negativa effekter.	Små-måttligt negativa
12	3	Naturlig gräsmark	Biotopens östra delar tas i anspråk samt påverkas av bergskärning. Tillfällig nyttjanderätt för masshantering. Förlust av naturbetesmark ger stora negativa effekter.	Måttligt-stora negativa
11	4	Skog- och buskmark	En mindre del av biotopens östra område tas i anspråk. Påverkan gäller en begränsad del av barrskogen och effekterna bedöms som måttligt negativa.	Små-måttligt negativa
9	3	Skog- och buskmark	Inget markanspråk sker i biotopen, då åtgärderna lokaliseras väster om befintliga spår, medan biotopen ligger inom naturreservatet på motsatt sida. För samlad bedömning av påverkan och effekter på naturreservatet Gredelby hagar och Trunsta träsk, se kapitel 6.3.5.1 i MKB.	
7	4	Myr	Markintrång och flytt av vattendrag påverkar biotopen. Ny faunaport förbättrar konnektiviteten. En permanent grundvattenpåverkan bedöms uppstå till följd av jord och bergskärning, men berör endast det höglänta området i väster och inte våtmarken. Hydrologin i området säkerställs genom att bank och bro behålls. Effekterna bedöms som måttligt negativa.	Små-måttligt negativa
5	4	Vattendrag	För bedömning, se ID4 i Tabell 1.	Positiva
2	4	Vattendrag	Mindre påverkan vid kulvertens inlopp genom närliggande järnvägsbank. Södra delen är redan kulverterad. Effekterna bedöms som små.	Små negativa
34 (2022)	4	Skog och träd	Biotopens västra sida tas helt i anspråk. Påverkan ger måttligt negativa effekter	Små-måttligt negativa
35 (2022)	4	Vattendrag	Förlängning av trumman riskerar att försämra ekologiska funktioner i marginell omfattning genom minskat ljusinsläpp och en längre passage. Ingen påverkan på västra sidan. Effekterna bedöms som små negativa.	Små negativa
32 (2022)	4	Skog och träd	Cirka halva biotopen tas i anspråk, inklusive särskilt skyddsvärd säl (Värdeelement ID 37). Bäck (Naturvärdesbiotop ID 35) berörs och förläggs i en längre trumma. Det särskilt skyddsvärda trädet (Värdeelement ID 36) i den östra delen bedöms inte beröras. Effekterna bedöms som stora negativa.	Måttligt-stora negativa
31 (2022)	4	Skog och träd	Biotopen fungerar som livsmiljö för fladdermöss och påverkas av biotopförlust för väg och tillfällig nyttjanderätt i sydväst. Hålträd med viloplats/dagviste finns i området, och biotopen utgör ett viktigt ekologiskt samband under järnvägsbron mot Lunsen. Effekterna bedöms som stora negativa.	Stora negativa

Tabell 3. Berörda värdeelement

ID	Kategori	Trädslag	Påverkan och effekt	Konsekvens per objekt
52	Särskilt skyddsvärt träd	Tall	Inom markanspråk vid Km-tal 42+250. Behöver avverkas.	Måttligt-stora negativa
50	Särskilt skyddsvärt träd	Asp	Tas i anspråk av anläggningen vid Km-tal 44+520. Behöver avverkas.	Måttligt-stora negativa
48	Särskilt skyddsvärt träd	Asp	Tas i anspråk av anläggningen vid Km-tal 44+760. Behöver avverkas.	Måttligt-stora negativa
47	Särskilt skyddsvärt träd	Tall	Tas i anspråk av anläggningen vid Km-tal 44+780. Behöver avverkas.	Måttligt-stora negativa
46	Särskilt skyddsvärt träd	Ask	Inom servitutsrätt vid Km-tal 45+580. Behöver eventuellt avverkas.	Måttligt-stora negativa
37 (2024)	Särskilt skyddsvärt träd	Asp	Tas i anspråk av anläggningen vid Km-tal 46+120. Behöver avverkas.	Måttligt-stora negativa
30	Särskilt skyddsvärt träd	Asp	Inom servitutsrätt vid Km-tal 46+310. Behöver eventuellt avverkas.	Ingår i bedömning för naturvärdes-biotop ID 23
31	Särskilt skyddsvärt träd	Tall	Inom servitutsrätt vid Km-tal 46+300. Behöver eventuellt avverkas.	Ingår i bedömningen för naturvärdesbiotop ID 23
35	Särskilt skyddsvärt träd	Asp	Inom servitutsrätt vid Km-tal 46+300. Behöver eventuellt avverkas.	Ingår i bedömningen för naturvärdesbiotop ID 23
29	Särskilt skyddsvärt träd	Al	Tas i anspråk av anläggningen vid Km-tal 46+380. Behöver avverkas.	Ingår i bedömningen för naturvärdesbiotop ID 22
37 (2022)	Särskilt skyddsvärt träd	Sälg	Tas i anspråk av anläggningen vid Km-tal 57+40. Behöver avverkas.	Ingår i bedömningen för naturvärdesbiotop ID 32 (2022).